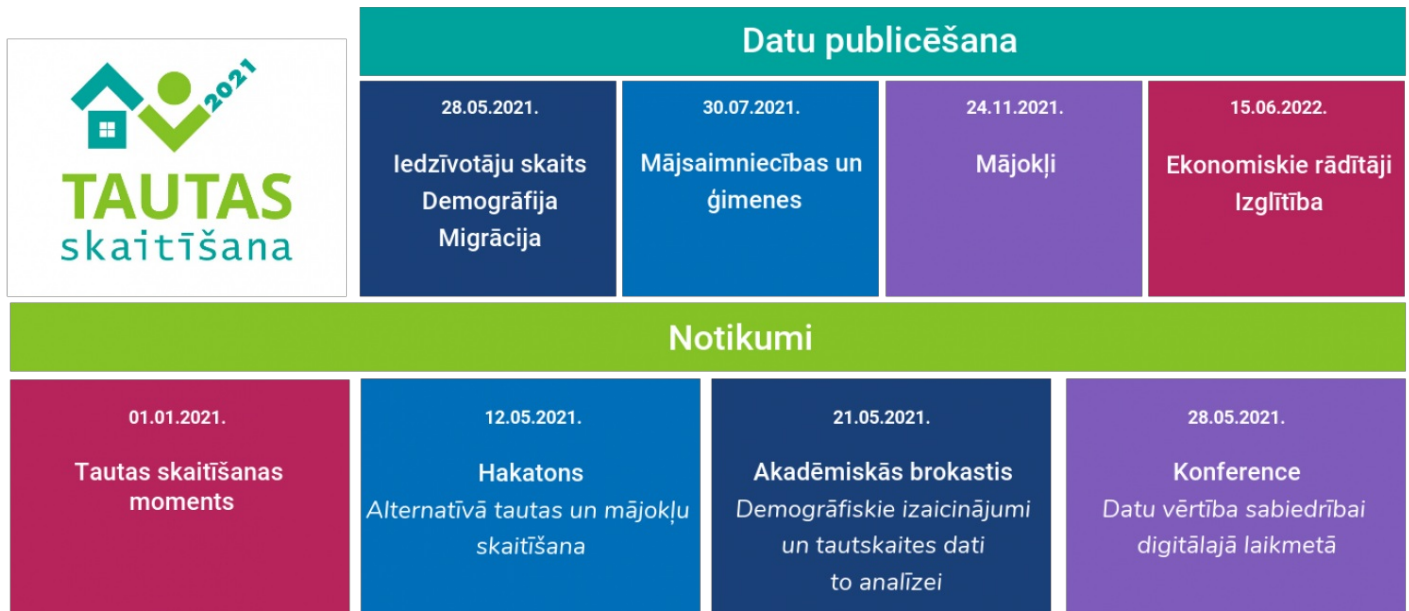

Notiks tautas skaitīšanai veltīta konference

Publicēts: 28.04.2021.

Tautas skaitīšana

28. maijā no pl. 10.00 notiks tautas skaitīšanai veltīta tiešsaistes konference *Datu vērtība sabiedrībai digitālajā laikmetā*, kurā tiks diskutēti par tādiem jautājumiem kā datu reģistri, to atvēršana un detalizācija, kā arī par juridiskajiem aspektiem, konfidencialitāti un personu datu aizsardzību. Konferenci rīko Centrālā statistikas pārvalde (CSP). Konferencē varēs sekot līdzi tiešsaistē CSP tīmekļa vietnē sadaļā "[Konferences](#)".

Konferencē plānotas divas secīgas sesijas: pirmās daļas pl. 10.00–12.00 mērķauditorija ir nacionālie datu lietotāji (valsts un pašvaldību iestādes, mediji u.c.), bet otrā sesija pl. 12.00–14.00 orientēta uz ārvalstu nacionālajām statistikas iestādēm un akadēmisko vidi.

Pirmās daļas ievadā konferences dalībniekus uzrunās Ekonomikas ministrs Jānis Vitenbergs un CSP priekšiece Aija Žigūre. Turpinājumā savu redzējumu sniegs CSP Sociālās statistikas departamenta direktore Baiba Zukula, Latvijas Bankas padomes loceklis, bijušais finanšu ministrs Andris Vilks un atzīti datu analītiķi, kā Latvijas Darba devēju konfederācijas finanšu un nodokļu eksperts Jānis Hermanis un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Publisko pakalpojumu departamenta direktora vietnieks Gatis Ozols.

Otro daļu ar uzrunu atklās Eiropas Savienības statistikas biroja *Eurostat* ģenerāldirektore M. Kotzeva, kā arī uzstāsies Southemptonas Universitātes un *Max Planck* institūta zinātnieki.

Gatavojoties konferencei, maijā notiks vēl divi satelītpasākumi – tautas skaitīšanas datu hakatons [Alternatīvā tautas un mājokļu skaitīšana](#) un akadēmiskās brokastis *Demogrāfiskie izaicinājumi un tautskaites dati to analīzei*.

Tautas skaitīšana toreiz un tagad

Pirmās tautas skaitīšanas Latvijas teritorijā notika 1863. gadā Kurzemē, 1867. gadā – Vidzemes pilsētās, bet 1868. gadā – Daugavpilī. 1881. gadā tautas skaitīšana jau aptvēra Kurzemes un Vidzemes guberņas. Tomēr visa pašreizējā Latvijas teritorija tika aptverta tikai 1897. gada Viskrievijas tautas skaitīšanā, kad pirmo reizi tā notika arī Latgalē, kura tajā laikā ietilpa Vitebskas guberņā.

1897. – pirmā skaitīšana, kas notika visā pašreizējā Latvijas teritorijā. Anketā bija jāsniedz ziņas par noteiktiem fiziskiem trūkumiem (piemēram, aklums, mēmums, kurlums, runas traucējumi vai garīgas slimības);

1920. – pirmā tautas skaitīšana pēc neatkarīgas Latvijas Republikas izveidošanas. Salīdzinājumam Igaunijā tā notika tikai 1922. gadā, bet Lietuvā - 1923. gadā

1925. – skaitīšanas darbu veikšanā piedalījās ap 14 tūkst. cilvēku, no tiem 13 407 skaitītāji. 7 212 skaitītāji savu darbu izpildīja kā goda amatu bez atlīdzības un 6 195 pret nelielu atlīdzību.

1930. – anketā jāsniedz ziņas par bērnu līdz 1 gada vecumam barošanu: mākslīgi, ar krūti vai mākslīgi un ar krūti. Iegūtos datus plānoja izmantot bērnu mirstības cēloņu noskaidrošanā.

1935. – skaitīšanā piedalījās 14 388 skaitītāji, no tiem 3 096 sievietes.

1959.–1989. notika četras tautas skaitīšanas. Tās notika PSRS sastāvā un pieeja datiem bija ierobežota. Šajā laikā uzsākta datu vākšana arī par mājokļu apstākļiem, pārvietošanos mācību vai darba nolūkos.

2000. – pirmā tautas skaitīšana pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas. Pirmo reizi tika izmantoti arī administratīvie dati (iedzīvotāju reģistra dati un Valsts ieņēmumu dienesta dati) un kurā papīra anketas tika skenētas.

2011. – iedzīvotājiem tika dota iespēja aizpildīt skaitīšanas anketas internetā un intervētāji vairs neizmantoja papīra anketas, bet elektroniskās anketas portatīvajos datoros.

2021. – pāreja uz pilnībā reģistros balstītu tautas un mājokļu skaitīšanu, izmantojot vairāk nekā 40 administratīvos reģistrus.

Mediju jautājumi:

Komunikācijas daļa

E-pasts: media@csb.gov.lv

Tālr.: [27880666](tel:27880666)

Papildu informācija par datiem:

Baiba Zukula

Sociālās statistikas departaments

E-pasts: Baiba.Zukula@csb.gov.lv

Tālr.: [67366847](tel:67366847)

<https://www.csp.gov.lv/lv/notiks-tautas-skaitisanai-veltita-konference>